

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben öv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és Iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legjutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

VI. évfolyam.

Vasárnap 1897. évi június 20-án.

25. szám.

Közegészségügyünkről.

Versecz 1897. jun. 19-én.

Beksics Gusztáv, a nagyhirű publicista, azt írta egy a kormányhoz közelálló napilap vezércikkében: „Macaulay mondta, hogy Anglia lelkiismerete minden hetedik évben fellázad, s akkor nagy erkölcsi tisztogatást végez, s hogy ismét 7 évre elaludjék. Magyarországon a rossz közegészségügy miatt évenként történik felháborodás, aggodalmak nyernek kifejezést, míg végre a megnyugtatók jutnak érvényre — és egy éven át az ügy ismét pihen.”

Közegészségügyünkkel politikusaink legkevésbé foglalkoznak. Mig künn az életben mindenki érteni akar az orvostanhoz, — nálunk p. u. Verseczen egész szekták alakultak, melynek tagjai — tisztelet a kivételnek — daczára, hogy az orvosi tudományhoz nem is konyitanak, sőt még iskolai képzettséggel is alig bírnak, nyakra főre gyógyítják a betegeket rendelnek, honoráriumot szednek, mint az orvosok — addig az országgyűlés termében a közegészségügy „noli me tangere”.

Nyugat-Európa népei közt Magyarországon a halálzási arány a legnagyobb. A születések számát tekintve a harmadik helyen állunk, de a nagy halálzási okozója, hogy félig se gyarapszunk úgy, mint a nyugat többi népei, pedig régi államtudományi axioma, hogy csak egészséges emberek, jó egészségi viszonyok teszik az államot nagygyá, erőssé.

A közegészségügy a legújabb időkig

kormányaink mostohagyermeké volt, most azonban úgy látszik, egy jobb kor hajnala virradt rá. Pár év óta nagyon sok történt e téren.

A közegészségügy a mostani viszonyok között a körorvos vállain nyugszik. Az 1876-ik XIV. t.-ez. intenció szerint a körorvosi állások azért szerveztettek, hogy legyenek orvosok a legelhagyottabb vidéken is, hogy az orvos igénybevétele a jobbmódunak is csekély áldozatába kerüljön — innen a szegényeket ingyen gyógykezelje és mellesleg végezze a higiéniai szolgálatot.

Minő befolyással van egy körorvos az egészségi viszonyokra, mutatja a statisztika, a melyből kitéjük, hogy a 7 éven alóli gyermekek halálzási aránya 10-12%-kal csökkent, a mióta körorvos van olyan vidéken, daczára annak, hogy a 7 éven alóli gyermekek törvény által kötelezett gyógykezelése keresztülvive nincs.

Ha egyebet nem ért el a körorvos, mint ezt — akkor is teljesen megállta helyét, akkor is nagy szolgálatot tett a hazának. A higiénia főterekvese a halálzási csökkentése, különös figyelemmel a gyermekek halálzási arányára. Közegészségügyi törvényünk megszűnő intézkedik a kisdédek kötelező gyógykezeléséről s hivatva volna a halálzási arányát a minimumra redukálni. A belügyminiszteri rendeletek nagy száma szabályozza a bábaugyet, melynek célja egyrészt az anyának, másrészt a kisdédeknek a kellő ápolást biztosítani. Törvényünk követi a csemete növeését, születésétől kezdve gon-

dozni, ápolni akarja, nehogy ápolás hiányában elfonnyadjon, tönkremenjen. De ez intézkedések mind csak papíron vannak, s a végrehajtásuk körüli lanyhaság problematikussá teszi az egész közegészségügyi ténykedést.

Meg van nehezítve a keresztülvitel egyrészt az által is, hogy szegény betegeknek az állam számlájára gyógyszereket kiszolgáltatni többé nem lehet, miáltal az az anomália keletkezett, hogy a községek a szegény betegek gyógyszereinek fizetését csakis a legvégső esetben — koldusoknál — vállalják magukra. Szegény parasztunk az ingyen gyógyszer jótéteményétől meg lévén fosztva, az ingyenes orvosi segély daczára gyermekének a gyógyszerert meg nem csinálthatja. Megfelelt a törvénynek — ott a hol követelik, — hivatva az orvost, a halottkém előtt igazolja magát a vénynyel.

Korántsem tekintem ezt közegészségügyünk panaceájának, de egy nagy lépés volna a javuláshoz. A gyökeres reform csakis az államosítástól várható, mikor is a közegészségügy közkonatja, mint az állam hivatalnok, sokkal inkább képes lesz az állam intézkedéseinek érvényt szerezni, különösen ha államosítás esetén a végrehajtás is az államot és nem a községet vagy plane az egyeseket fogja illetni. Mert épp az volt a körorvos eddigi működése meddőségének a főoka. Függő helyzete a községektől, a miktől fizetését húzta, — függő helyzete az egyesektől, a kiktől élt, kezét megkötötték, működését megbénították. Csak is független hivatalnok felelhet meg teljesen a rá bízott feladatnak.

Dr. K. M.

Tárcza.

Vicza.

Ha ki pedig nem hisz a mindenható szerelemben, bele se kezdjen az írásom olvasásába. Iliába no, igazuk van a poetáknak, a szerelem mindent pótol, a szerelmet ennek ellenében nem pótolja semmi.

Jó Molnár Gabor nem hitte egy ideig ezt az életigazságot, pedig afféle urba szorult poeta volt, a mennyibe ő is nagyon szeretett csavarogni s olyan léha vala, a milyennek csak a poetákat tartják, azok tudniillik, a kik nem ismerik őket.

Egy ilyen csavargós napján-belebotlott egy pötton parányi kis szőke leányba, a kiknek nagyon kívánatos piros ajkai és szívet nyitó szemei voltak. Valami ágról szakadt szegény emberek gyereke volt, a ki az utcán nőtt fel s a ki minden embert olyan nagyon ismerősnek talált, hogy egy szóra utána ment.

Elég furcsa ártatlanság volt az istenadta. Fogalma sem volt arról, hogy tisztességes nők is vannak a világon, A kiket ő ismert, egy sem volt külön nála, a kiket nem ismert, azokról meg semmit sem tudott, legfőleg, hogy azok kocsin csavarognak s valószerűleg nagyon unhatják, hogy a ló szab irányt nekik.

Mint minden ilyen gyanus egzisztenciájú novellahősöt, őt is Viczának hívták és Mol-

nár is ott ismerte meg egy külvárosi utcán alkonyatkor.

Hívta, jöjjen el velem a színházba. A lány tassolt örömben.

— Várjon meg itt a kapum előtt, — mondta — a mig felveszem az ünneplő ruhámat azután ne féljen ám tőlem, nem vagyok én rossz leány, sem neveletlen. Voltam én már-máskor is színházban, s mindig illedelmesen viseltem magamat. De ugy-e vig darabba visz, mert a szomorú darabban mindig nagyon kell sirnom, aztán piros lesz a sirástól az orrom s olyankor nagyon csunya vagyok.

Molnár Gabor mosolygott s azt gondolta magában, hogy az ő asszonyt fedezte fel, a tipust, az eredeti, igazi nőt.

Érdekelte ez az ostoba kis bogár s miután meg volt róla győződve, hogy ő lélekbuvár, kinevezte a kalandot problémának s tanulmányozta Viczát.

Bámulatos eredményekre jutott. Ez a kis külvárosi virág valóságos unikum volt. Érzései nem voltak csak vágyai, gondolatai, helyét tipikus osztónők foglalták el és ártatlan volt az ő nagy romlottságában, valamint lilium a lilium szemétdombon is.

Egészen belemélyedt a tanulmányozásba s mert tudta a könyvekből, hogy minden nő rejtély, kereste a maga rejtélyének kulcsát. Ezenközben a rejtély megmaradt annak, ami volt, Molnár Gabor pedig átváltozott szerelmes emberre.

Gábor ur csodálkozott ezen a dolgon, mert hogy azt még nem olvasta a könyvben, hogy a nők csak akkor kezdenek rébuszokká valni, ha a természet világos agyu ura beléjük szeret s addig csodálkozott, a mig egy szép estén így nem szólott a leányhoz:

— Nézd kicsi Vicza, nekem sajog éretted a szívem. Isten ellen való vétek, hogy egy ilyen egészséges, ép szívű leány elmerüljön a fertőben, — feleségül veszek.

Vicza mosolygott.

— Ugyan már, hogy tudnék én ilyen finom ur felesége lenni, hisz a szolgáluk is okosabb nálam.

— Ne törődj te azzal Vicza. Elmegyünk a városból s én foglak tanítani. Ugy-e ég a lelked a vágytól, hogy mindent tudj, hogy hozzá szólhass mindenhez?

Vicza megint mosolygott és Molnár ur boldogan ölelte magához, nem annyira a problémát, mint inkább a csinos kis leányt.

És úgy lett. Molnár Gabor meghalt az uri társaságok részére, elhatározását egyszerűen ostobának minősítették s a nagy életmentő és emberbarát fölényesen mosolygott a gunyolódokon. Elvonult a városból s komolyan hozzátalott a felesége neveléséhez, a mig egyre ismételtette magában:

— Megtaláltam végre, a mit kerestem. Az első, igazán romlatlan kedélyt. Gyönyörködve nézte a viruló asszonyt.

Rudnai Nicolits Sándor †.

A legnagyobb részvétet keltette tegnap előtt városunkban azon megdöbbentő hír, hogy városunk feledhetlen emlékü főispánja Nicolits Sándor élete 72-ik évében f. hó 17-én Budapesten elhunyt. A boldogulthoz igaz benső tisztelettel és szeretettel ragaszkodott e város lakossága. Sok tekintben az ő meggyerő, szelid modorának köszönhetjük, hogy az egyidőben annyira elmergesült pártvillongások lecsilapodtak városunkban. Bölcs kormányzása alatt sokat fejlődött a város. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki: Dr. rudnai Nicolits Sándor m. kir. belügyministeri segédfogalmazó, tartalékos huszárhadnagy úgy saját, mint Ilona és Mártha nővérei és nagynénje hodonyi Manaszky Viola nevében is szomorodott szívvel jelenti, hogy szeretett édesatyja méltóságos rudnai Nicolits Sándor ur Pancsova és Versecz t. f. városok nyugalmazott főispánja, négy országgyűlésen volt orsz. képviselő, sz. kir. Temesvár város és t. f. Pancsova és Versecz városok diszpolgára, f. évi június hó 17-én, reggel fél 5 óraker, életének 72-ik évében szívbetegségben elhunyt. A drága elköltözött földi maradványai f. hó 19-én délután 5 óraker fognak a görög keleti szentegyház szertartása szerint a kerepesi út melletti sírkert halottsházában beszertelteni és onnan nyugalomra tetetni. Városunk nevében Seemayer János polgármester egy külön deputációval diszes koszorút helyezett az elhunyt ravatalára, a gyászoló családhoz több testület, egyeslet és egyesek intéztek részvét iratokat. Áldás és béke lengjenek az elhunyt hült porai felett.

NAPI HIREK.

Dessewffy csanádi püspök tegnap előtt Pénteken folytatta félbeszakított bérmautját s a délutáni vonattal Fehérménplomba rándult. A jaszenovai vasuti állomáson nagy ovációval fogadták a járásbeli községek összegyűlt lakosai, a gör. kel. szerb és grebenaczi román lelkész, valamint a főszolgabíró is üdvözölte. A fogadtatás fehérménplomban különösen impozáns volt, a hatóságok testületek, egyeslet mind tisztelegtek a népszerű főpásztornál, ki ma este városunkba érkezik, s az éjet itt töltvén, holnap utazik Pancsovára.

Urnapiját szokott fénynyel és kegyelettel ünnepelte meg városunk közönsége. A zöld lombokkal, virágokkal diszített utcákon több ezer ember vett részt a körmenetben. Az egyházi szertartást Lászlóffy László apatblebános végezte fényes segédlettel. A kivonult honvédek szép katonai magatartásában sokat gyönyörködött a közönség.

Városunk törvényhatósági bizottsága a mult Szerdán tartotta meg rendes havi közgyűlést Pálffy főispán elnöklété alatt. A közgyűlés elején Morlin t. h. b. tag azt a különös kérés-

— Mennyi öserő, milyen egyszerűség s mennyi magasztosság ebben az égi naivitásban.

Nem jart senki hozzájuk, csak a falu tisztelete, egy fiatal protestáns lelkész, a ki prófétaihlellettel szolgált az Urat s rajongással kereste a boldogság végcéljait és eredetét:

Nagyon vonzódtak egymáshoz. Molnár Gábor egész nevelési szisztémáját a tisztelettel beszélte meg, az viszont nem győzte dicsérni az emberbarát fenkölt lelkületét

Vicza pedig mivelődött. Megismerkedett a teremtés titkaival s élénken érdeklődött a kaos elmélete iránt. Molnár Gábor elragadtatással ujsagolta a tiszteletesnek.

— Higye el nagyitiszteletű uram, szinte meglep ez az asszony a nagy lelki fogékonyságával. Ha újabb és újabb fogalmakkal ismertetem meg, tágra nyílt, figyelmes szemekkel hallgat reám s szinte látom, mint szívódik bele agyába a zelvont fogalom. A könyvekhez még nem folyamodtam, előbb érdeklődést keltek benne a tudomány iránt, azután szomjat oltok szívébe s nem vetek neki két esztendő és a legtökeletesebb asszonyt fogom birni a földön.

— Mondtam mindig, ép szívet találjatok és fölitalaltatok a boldogságot!

— Igaza van Molnár ur! Nem a származás nem a körülmények teszik az embert, csak a szív, mindig a szív!

— És milyen passzióval tanul mindig! kérdem, nem faradtál ki édes szíved? És soha nem válaszol masként:

— Egész nap elhallgatnám a meséidet. A jövő héten azt hiszem, már áttérünk a könyvekre. Különben meg vagyok győződve, most is azon

dést intézte a polgármesterhez, hogy a nagyréti vízáradások folytán a községi kiadások nagy mérvben fognak emelkedni. Erre a kérdésre a polgármester természetesen nem válaszolhatott, mert ő sem lát a jövőbe. Majd a költségvetés alkalmával tűnik ki a dolog mibenléte. Rittinger t. b. t. a helybeli pályaudvar kibővítése ügyében intéz kéreést a polgármesterhez, hogy vajjon lesz abból a közel jövőben valami. Fel szólaló előadja, hogy a Miniszterium által kiadott s az országgyűléshez beterjesztett listában Versecz nem fordul elő. Ez ügyben újabb felterjesztes intéztetik a magas kormányhoz. A második állatorvosi állás szervezése ügyében végleges határozatot nem hozott a közgyűlés, s legközelebb ismét napi rendre tűzi a kérdést. Pozsony szab. kir. városnak, a törv. hat. városok újja szervezése tárgyában szerkesztett s városunkhoz is megküldött feliratát, melegen pártfogolja a közgyűlés, elhatározza, hogy ugyanoly értelemben szintén feliratot intéz a magas kormányhoz s Pozsony városának a kezdeményezésért köszönetet szavaz. A vadászati jog árlejtési eredménye mely szerint a bérletet 471 frt. bérlet Hönich Ferencz nyerte el, hosszabb vitára adott alkalmat, melyben Dr. Haag, Rittinger és Rottler vettek részt. A közgyűlés jóváhagyta az árlejtés eredményét, dacára annak, hogy az árlejtési feltételek kiirasánál szabálytalanság fordult elő. Főispán kijelenti hogy a határozattal szemben külön felterjesztéssel fog élni. A hegyközség végzámadása mely szerint a mult évben a bevétel 334545 frtot a k kiadás pedig 2981.73 frtot tett ki — tudomásul vétetett s a felmentvény megadatott. A „Mensa Akademia“ számára évi 50 frt segélyt szavaz meg a város bizonytalan időtartamra. Gerdecz Miklós városi adóhivatali ellenőr hat heti, és Jovánovits Tima rendőrmeister 2 hónapi szabadságot kaptak.

Halálozás. Czveits György helybeli ügyvéd, a szerb radikálisok elnöke, városi képviselő, a szerb „Maticza“ egyik oszlopos tagja, a szerb ellenzék fáradhatlan vezére, f. hó 17-én 50 éves korában elhunyt. Halálának híre nagy megdöbbenést okozott szerb lakosságunk körében. A boldogult mint szenvedélyes politikus, utóbbi időben különösen nagy tevékenységet fejtett ki a püspök ellenes párt élén. Ő allapította a radikális „Szrpsztvo“-t, mely miatt sok kellemetlensége akadt. Különösen emlékezetes a millenniumi ünnepélyek tartása idejében történt szereplése. Érdekes felemlíteni, hogy éppen tegnap temetése napján, tárgyalta a temesvári eskudtszék a Zmejanovits püspöknek a „Szrpsztvo“ ellen indított sajtópörét. Halálát nyolcz kiskorú gyermeke siratja. Temetésén óriási közönség vett részt. Béke poraira.

A verseczi újságírók által a „Vidéki hírlapírók országos szöveteke“ javára mult szombaton tartott estély minden vérmes várakozáson felül igen jól sikerült. Nem csak a szép anyagi eredmény, hanem a bőven aratott er-

gondolkozik, a mit délelőtt hallott tőlem. Jöjjön nagyitiszteletű ur, keressük fel.

Vicza ott ult a konyhában a béresasszonyok között és kukoriczat pattogatott.

Molnár Gábor ragyogó szemekkel nézte a piros arcú asszonyt s halkán szólt a tiszteleteshez:

— Nézze tiszteletes ur, az örök asszony! Itt ül a cselédei között mint Penelope s végzi a házi teendőket,

— Közben pedig — bizonyára tovább hinti a magot, a mely — bizony-bizony jó földbe hullott.

S a két férfi büszke öntudattal tért vissza a szobába.

Szegény Viczara rossz napok virradtak. Molnár Gábor nagyon komolyan vette a dolgot s a lenvirág kék szemeket, a melyek mindig szabadon kalandoztak, befogta a nyomtatott barázdákat szantani, közben, ha az asszony túrelme fogyni kezdett, végtelen jó indulattal, szerelmesen magyarazgatta:

— Nagy áldás az Vicza, a mi a nyomtatott betűből árad, szárnya nő tőle a lelkünknek, látni tanul a szemünk.

Az asszony dureszán felelt:

— Tudtam én csak azért vesz el, hogy legyen kit gyotörnie, ha olyan nagyon szárnyas feleségre vágyott, mért nem vett el magafajta uri kisasszonyt.

— A mig csak mesélt, hát jó volt, ugy elhallgattam, mint az énekszót, a kinek ugy sincs sok értelme, de hát nem vagyok én diák, hogy könyvre fogjon.

Molnár Gabornak ilyenkor elsötétedett az

kölcsi siker is dicséri a rendezők tapintatosságát s a szereplők működését, s a mi leginkább kiemelendő az újságíróknak sikerült kivívni azt, hogy városunknak a különféle nyelv és politikai nézetek által széttagolt társadalmát a jó ügy érdekében egyszer valahára kielégítette és egyes számaival valóban elragadta az elegáns, nagy publikumot, melynek sorában ott lattuk Zmejanovits püspököt is kíséretével, a honvéd tisztikart s városunk számot tevő elemeit. Első számúl Pichert Emanuel a szerb templomi dalárda zseniális karmestere, a jönevű zeneszerző adta elő Liszt I-ső rapszódiaját. A darab nehezségeit játszva győzte le. A bájos megjelenésű Rezucha Lujza k. a. mint más alkalmakkor, úgy most is bőven aratta a tapsokat, különösen tüzzel előadott magyar dalai tetszettek szerfelett. Sternberg Géza hegedűvirtuózunk, — ki a rendezés körül is fáradságot nem kimélve mindent meg tett arra nézve, hogy a mulatság sikerét biztosítsa — Hubay egyik pompás csárdásával gyönyörködtetett. Sternberg sokat muzsikált már jötevény célra, hegedűjátékát sok alkalommal hallottuk Verseczen, de minden újabb szereplése alkalmával újabb szépségeket fedezünk fel játékában, tapasztaljuk hogy zenei tudása folyton erősbödik, technikája művészi színvonalra jutott. Cziuk Szultána k. a. a hamburgi opera volt énekesnője, jelenleg a mainzi opera szerződött tagja, szinten szives készséggel működött közre, imponáló fellépésével és gyakorlott énekével aratta az ovációkat. Az estély egyik fénypontját azonban Halmos Béláné úrnő előadása képezte. Szécsi „Bál után“ című kitünő monologját adta elő a közönség feszült figyelme, érdeklődése mellett. A hivatásos színésznőt is kifárasztó, mulattató, rendkívül változatos monolog nehezségeit könnyen győzte le, alakja, kedves megjelenése leányos könnyed mozdulatai s arczjátékával érthető előadásával elragadta a közönséget, s többször meg kellett jelennie a zajos kihívásokra. Gettmann Maria kisasszony disztiguált német dalai is sok tapsot arattak. Hangja különösen szépen csengett. Nagy ováció tárgya volt Herczeg Ferencz orsz. gyul. képviselőnk, „Jegyzetek egy újságíró naplójából“ című humoros és szellemes felolvasása, melyben a mellett, hogy jól megmosta az újságírók fejét, a maga és helybeli hírlapíró társai nevében meleg köszönetet mondott a közönségnek a ritka szép érdeklődésért. Az estély utolsó számát egy pompás harmoniában előadott négyes képezte szerb nyelven Közreműködtek benne Gerdecz V., Popovits L., Komnenovits Zs. és Popovits Darinka kisasszonyok, továbbá Lazarovits V., Zaharevits M., Milykovits Gy. és Tomits S. jól iskolázott hanggal rendelkező kitünő énekesek. A precíz előadás, — melynek pianói különösen mintaszoruk valónak — sok tapsot aratott. Előadás után kedélyes táncmulatság tarttatott. A rendezőség a szereplő hölgyeknek pompás virágbukettakkal

arczultatja s panaszkodott a tiszteletesnek. Akkor azután ketten beszéltek az asszony lelkére és Vicza, a jámbor kis Vicza lecsüggesztette a fejét mint beteg galamb, szét morzsolt egy-két könyvet, nagyot sohajtvá kérte meg az urakat, hogy ne haragudjanak reá, hisz ő tudja, hogy csak a javat akarják, de mikor olyan nagyon nehéz a feje.

Magában azonban már lazadozott ez ellen az állapot ellen. Nem fért a fejébe, hogy neki most engedelmekednie kell nap-nap után egy embernek, azért, mert az enni ad neki. No bizony, mintha ezelőtt éhen veszett volna.

Ha pedig egyszer az asszonyban feltámad az ellentmondás viszketege, akkor vagy igazat adjanak annak az asszonynak, vagy mondjanak le róla mindorokre, mert olyan férfit még nem szült anya, a ki meggyőzőn egy asszonyt.

Molnár Gábor pedig abban fáradt, hogy okosan megmagyarázza feleségének, hogy milyen áldas az ő működése. Vicza kérte, hagyjon neki békét, és a tiszteletesnek is eszébe jutott a bölcs közmondás, a tüzes vasról és a kalapalásról s így történt, hogy hat hónapra az esküvőjük után, Molnár Gábor olyan magánosan maradt, mint az arva veréb, mert Vicza bucsuzatlan ott hagyta.

Molnár Gabornak elfacsarodott a szíve s a tiszteletes vigasztalta:

— Emberi dolog Molnár ur, megtévedett, ennyi az egész. Nem volt igazán nő az az asszony, mert nem szerette a jötevőjét. Nem volt benne érzés, hisz még az a mindenható szerelem sem tudta fölemelni, a melylyel ön vette körül.

Z-y A r.

kedveskedett, s e helyen is köszönetet mond az összes fentemlített szereplőknek s mindazoknak, kik szükséges kellek díjtalan átengedésével s felülfizetésekkel a bevételhez hozzájárulni kegyeskedtek. A rendező bizottság a végleszámlást Pénteken ejtette meg. Az összes bevétel 550 korona, kiadás 168 kor. 30 fill. A tiszta jövedelem 384 korona 30 fillér. Felülfizettek: Zmajnovits püspök 10 frt, Sternberg József 10 frt, Seemayer Jánosné 3 frt, Dr. Haag 3 frt, Kovacsics G. 2 frt. 20 kr, Dr. Demetrovits 2 frt, Schulz L. 2 frt. Garai testvérek 2 frt, Zoffmann S. 1 frt. 20 kr, Wolfner T. 1 frt, Roth N. 1 frt, Atkány K. 1 frt, Watzek H. 1 frt, Czveits Gy. 1 frt, Czveits Sz. 1 frt, Serter B. 70 kr, N. N. 40 kr. több N. N. 20 kr.

Vizsgálatok sorrendje közs. elemi népiskoláinkban. B) Belvárosi fiú-népiskola. Vasárnap, június hó 20-án délelőtt Zenevizsga a fiúknak. Zenetanító: Daum O. i. t.: Müller Oszkár Hetfőn, jun hó 21-én délelőtt. I. oszt. a) t. Engel Marton, i. t. Dr. Sidon A. I. oszt. b) t. Grünwald Bódog, i. t. Greszler. Gy. II. oszt. a) t. Schifnoszka Manó, i. t. Adler M. II. oszt. b) t. Bredurán Miklós, i. t. Herzog J. Hetfőn jun. hó 21 délután. III. oszt. a) Fertig Károly, i. t. Rittinger E. III. oszt. b) Michler Karoly, i. t. Morlin J. III. oszt. c) Watz Ferencz i. t. Ditsch P. Kedden, jun. hó 22-én délelőtt. IV. oszt. a) Boiger Károly, i. t. Lederer J. IV. oszt. b) Milleker Bódog, i. t. Dr. Sidon A. V. VI. oszt. Burghardt Imre, i. t. Dr. Demetrovits M. C) Belvárosi leány-népiskola. Kedden jun. hó 22-én délután. I. oszt. a) Grégoria t. nővér, i. t. Braichler N. I. oszt. b) Cassiana t. nővér, i. t. Grünwald G. II. oszt. a) Bonfilia t. nővér, i. t. Müller O. II. oszt. b) Harlindis t. nővér, i. t. Neukomm Gy. Szerdán, jun. hó 23-án délelőtt. III. oszt. a) Regina t. nővér, i. t. Lászlóffy L. III. oszt. b) Arzena t. nővér, i. t. Rottler F. III. oszt. c) Pall Ilona, i. t. Dr. Seemayer K. IV. oszt. a) Eleonora t. nővér, i. t. Hemberger B. Szerdán, jun. hó 23-án délután. IV. oszt. b) Clodualda t. nővér, i. t. Braichler N. IV. oszt. c) Efrema t. nővér, i. t. Seemayer F. V. VI. oszt. Magdolna t. nővér, i. t. Lederer J. Csütörtökön, jun. hó 24-én 8 órakor: „Te deum“ és bizonyítványok kiosztása. A vizsgák délelőtt 8 órakor, és délután 2 órakor kezdődnek.

Vizsgálatok sorrendje a verseczi áll. főreáliskolában. Június 21. hetfő d. e. I. oszt. szamtan, mértan, természetrajz, II. oszt. természetrajz, szamtan, mértan, III. oszt. szamtan, mértan, fizika. Június 22-én és 23-án eretségi vizsgálatok. Június 24-én csütörtök d. e. V. oszt. magyar, német, francia, VI. oszt. magyar, német, francia, VII. oszt. magyar, német, francia, IV. oszt. szamtan, mértan, vegytan.

Mayering Emma nyilvánossági joggal felruházott leánynevelő- és tanintézetében az évről évi vizsgálatok június hó 24-én kezdődnek és pedig e napon reggel 9 óráig az elemi iskolai növendékek vizsgálatával; következő napokon a polgári iskolai vizsgálatok és 27., 28. és 29-én d. u. 3 óráig zene- és ének-vizsgálatok. Minden vizsgálatokhoz a tisztelt szülők és tanügybarátok ez úton is meghívattak.

Gerő Vilmos nyilvánossági joggal ellátott 4 osztályú magán elemi népiskolában a rendes évi vizsgálatok szerdán június hó 23-án délelőtt 8-10 az I. és a II.; 10-12 a III.; délután 2-4 a IV. osztályban fognak megtartatni, melyre a T. Cz. szülők és tanügybarátok ez úton is tisztelettel meghívattak. Gerő magán tanintézeté, egyike az ilyenmő legjobb magán iskoláknak egész Délmagyarországon. A növendékek különösen a magyar nyelv elsajátításában tesznek dicséretes előmenetelt.

A zene- és énekvizsgálatok folyó hó 24-én Csütörtökön és Pénteken d. e. 9 órakor fognak megtartatni a tisztelendő nővérek vezetése alatt álló községi leányiskolákban. Ugyan akkor lesz a kezimunka-kiállítás is. A varoskert utcai gyermekkert növendékeinek vizsgái 26-án lesznek a polg. leányiskola munkaterméken.

Versecz és vidéke magyar nyelvtan-terjesztő egylete ez évben is mozgalmat indított arra nézve, hogy a szegényebb sorsú német, szerb és román anyanyelvű tanulókat, mint cseregyermeket magyar városokban helyezze el, s helyettük magyar gyermekeket hozzon Verseczre hol német nyelvet elsajátíthassak, s a kiktől az otthon maradottakra is ragad a magyar szó. Az egyesült ily nemű törekvését igen szép siker koronázták, a mennyiben 12 év alatt közel 500 gyermekeserét közvetített nem csak Verseczen, hanem a szomszéd városok és községekben is. A kereskedelmi miniszter, méltányolván az egyesület működését, a cseregyermek és azok kísérői számára a magy. államvasutak

összes vonalain 50% menetdíj kedvezmény adományozott. Par év óta német gyermekjátárszótársak (leányok. bonnék) közvetítésével is foglalkozik az egyesület Sok oly 13-15 éves, jól nevelt, iskolázott német leány talált előkelő társadalmi állású családoknál alkalmazást, kik a külföldről importált német bonnéket teljesen jól helyettesítették, a legtöbb esetben teljesen díjtalanul csupán ellátás és ruházatért alkalmaztatnak, s a magyar nyelvet elsajátítják. Azon szülők, kik gyermekeiket a német nyelv elsajátítása céljából, mint cseregyermeket Verseczen vagy vidéken kívánják iskoláztatni, vagy bonnékra van szükségük, forduljanak Dr. Seemayer Károly egyll. elnökhez, Perjessy Lajos áll. főreál. isk. tanár, egyleti titkárhoz.

A csatornázás és a „Galambos“ ügye. Nagy örömet fog okozni bizonyára egy egész érdekelt városrész lakosságának körében azon régen várt hír, melyet Palfy főispánunk tudatott törvényhatóságunk legutóbbi közgyűlésén, mely szerint a kereskedelmi Miniszter a csatornázás és a „Galambos“ ügyében Farkas Kálmán allami főmérnököt az ügy felülvizsgálása és tanulmányozása céljából városunkba kiküldte. A régen vajdó s annyi szenvedélyes felszólamlásra okodt adó ügy tehát előbbre haladt egy lépéssel, melyért halálal viseltetik lakosságunk főispánunk iránt, ki az ügyet személyesen is sürgetni kegyeskedett.

A városi muzeum iskolai szünet utáni időig zárva marad. A muzeum újév óta 22 vasárnapon nyitva volt látogatóinak száma 3.122-re rugott.

Halált okozó baleset. Kirchgässner József helybeli földmivelő 16 éves leánya tegnap szombaton reggel szobatisztogatás közben levette a falról atyja vadászpuskáját s unokatestvérét a 6 éves kis Seemayer Károly tréfálkozva kergette ki a szobából. E közben a fegyver eldőlt s a töltés (pár ficzkó) a kis fiu hátába s azon át szívébe furodott, rögtön meghalt. A halálos baleset nagy izgatottságot keltett a lakosság körében.

Tánciskolák. A jövő hó elején két táncmester nyit tanfolyamot városunkban úgy mint Springer Jakab és Neumann Mór Budapestről. Bővebb felvilágosítást a falragaszok adnak.

A helybeli iparos és kereskedő tanonciskola a mult vasárnap munkakiállítást rendezett a községi népiskolák nagy rajztermében, ugyanakkor voltak közzemlére kitéve a növendékek ipari szakrajzai is, melyek szép előmenetelről tanuskodtak. Feltűnő volt a kiállításnál azon körülmény, hogy az iparostanoncok hova tovább kevesebb műhelyi munkával vesznek részt. Az előző években sokkal nagyobb volt az érdeklődés. Ennek oka legelső sorban a mesterekben keresendő, kik tanonczaikat, nem hogy nem lelkesítik, hanem sok esetben még időt sem engednek a külön munkára.

A mérnöki czim. Nagyon sokszor történik meg, hogy a mérnöki czimet olyanok is használják, a kiknek erre semmi jogosultságuk sincs. Ennek a megakadályozására a kormány annak idejében fölkerlte a műegyetemet, hogy tartsa evidenciában azokat, akiknek valóban joguk van a mérnöki czimet használni. A műegyetem most állította össze a hazai és nosztrifikált idegen mérnöki diplomák tulajdonosainak névsorát s ezt kinyomatva szétküldi az összes hatóságoknak és intézetnek. A névsort öt évről öt évre folyton megújítják. Az időközben előforduló változásokat a mérnök és építész-egyesület teszi közzé esetről-esetre.

Két fővárosi lap fuziója. Egyike a legrégibb budapesti hírlapnak, a Fővárosi Lapok jun. 16-án megszűnt, helyesbben beleolvadt a kitüntően szerkesztett Magyar Ujságba. A kik tehát eddig a Fővárosi Lapok előfizetői voltak, ezentul a Magyar Ujságot, ezt a mindig élénk és mindig jól értesült lapot kapják meg, amíg az előfizetésük tart. De megkapják egyuttal azt a nagy kedvezményt is, melyben a Magyar Ujság előfizetői részesülnek. A Magyar Ujság minden előfizetői ugyanis ingyen kap havonként egy dicszes kötet regényt, jöllehet a Magyar Ujság olcsobb minden budapesti lapnál, amennyiben előfizetési ára egy hónapra 1 frt.

A „szeretlek“ huszonnégy nyelven. Egy szép menyecske kértére huszonnégy élő és holt nyelven, kikerestük ezen szót: „szeretlek.“ Ime: olaszul, spanyolul és portugálul egyformán: amo. Görögul: abhagó. Németul: ich liebe. Oroszul: ljublion. Franciaul: j'aime. Angolul: I love. Holland nyelven: ic mauk. Dánul: jeg elsker. Svédul: jagals kér. Lengyedul: kocham. Bask nyelven: maitsendet. Torokul: i sére orum. Arabul (Algirban): nekobb. Arabul (Egyiptomban): nefol. Perzsaul: drust daram. Örményül: gesirem. Hindostánul: maid boita. Kamenbot-

schi nyelven: the tie o'ng. Chinai nyelven: a ne hi bonam. Japánul: woatokusi wa suki masu. Wolof nyelven: sopra na. Volapük nyelven: lo fob.

Nemzetiségek szövetezése. Bukaresti román ujságok írják, hogy a magyarországi nemzetiségek ismét közös akcióba léptek egymással. A minap Budapesten a románoknak, tótoknak és szerbeknek tizenkettes bizottsága tanácskozásra jött össze. Az értekezleten jelen voltak a románok részéről Rác János, Lukács László, Coroián Gyula és Mangra Vazul, a szerbek részéről Gavrilá, Polit, Dimitrievics és még egy ember, a tótok részéről Daxner Samu, Stefanovits, Mudrony Pál és Hurban. A bizottság elhatározta, hogy legközelebb összehívja a nemzetiségek nagy kongresszusát s közös memorandumot szerkeszt, melyet több ezer tagból álló küldöttség nyújt át Bécsben a császárnak. E találkozásnak volt egy másik jelentősége is. Rác és Lukács egymáshoz való közeledése, s s miből a románok azt következtetik, hogy a ketté szakadt román nemzeti pártot ismét egyesíthetik. Mikor Lukács és hívei Rácékkal meg hasonlottak, külön lapot alapítottak Aradon a „Tribuna Poporului“ czimen. Most azt remélik, hogy ez a lap a nagyszabeni „Tribuná“-val fuzionál s ezzel a két vezető között minden ellentét elsimul.

Vasuti menetrend.

Fehértemplomból érkezik:

4:54 reggel, 11:15 délben, 5:47 este.

Temesvár felé indul:

4:59 reggel, 11:20 délben, 6:10 este.

Temesvárról érkezik:

8:27 reggel, 4:36 délután, 10:23 este.

Fehértemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:44 délután, 10:28 este.

Becskeréről érkezik:

10:42 reggel, 6:06 este, 9:55 este.

Becskerék felé indul:

5:15 reggel, 8:53 reggel, 6:45 este.

Pancsováról érkezik:

8:17 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:15 este.

Gattajáról érkezik:

8:04 reggel, 7:12 délután.

Gattaja felé indul:

3:00 reggel, 12:00 délután.

Jaszenováról Oravicza felé indul:

9:25 reggel, 5:30 délután, 11:05 este.

Oraviczáról Jaszenova felé indul:

8:40 reggel, 3:15 délután, 2:35 éjjel.

Temesvárról Arad felé indul:

8:20 reggel, 2:00 délben, 9:10 este.

Vojtekről Ném-Bogsán felé indul:

7:30 reggel, 3:40 délután, 9:25 este.

Nyilttér.

Selyem damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt. 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 140 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t.) a megrendelt áru **postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldik Henneberg G. (csász. és kir. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben.** Svajczba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Köszönetnyilvánítás.

Elmulaszthatatlan kötelességet teljesítünk akkor, midőn a helybeli **T. Cz. magy. kir. honvédtisztikarnak**, s az összes legénységnek feledhetlen drága rokonunk

Simic Ádám

ny. csász. és kir. kapitánynak folyó hó 14-én történt temetésén való szives megjelenésért mély hálalérettel köszönetet mondunk.

Verseczen, 1897. évi június hó 18-án.

A gyászoló család.

A verseczi róm. kath. plébániai hivataltól.

Felhívás.

A kath. egyház autonómiáját szervező kongresszus világi képviselőjének választása céljából a választók összeírása rendeltetvéen el, felhívom a verseczi róm. kath. plébániához tartozó helybeli és fiókegyházi híveket, hogy f. é. június hó 28-án, d. e. 9 orakor, a verseczi községi fiúiskola nagytermében oly célból jelenjenek meg, hogy a szükséges összeírás teljesítésére és később a választás vezetésére, egy bizottságot válasszanak.

Versecz, 1897. június hó 18-án.

Lászlóffy László s. k.
apát, kerületi esperes és plébános.

609 szám. — 1897.

Árverési hirdetmény.

A volt szerbbánati határozatból alakult vagyonszerzés tulajdonát képező erdőknél alatt részletezett vágás területén lévő, és az 1897/98. évi favágási időszak alatt kihasználás alá kerülő tűzifa készletek tövön eladandók.

Ezen fa készletek értékesítése céljából a fehértemplomi magy. kir. erdőgondnokság hivatalos helyiségében 1897. évi június hó 28-án d. e. 11 orakor zárt írásbeli versennyel összekötött szóbeli nyilvános árverés fog tartatni.

Ezen vágás területek tetelenként, azaz minden vágás külön és üzemosztályonként is kerülnek árverés alá.

Kikialtási ára az 1-35 m. magasra rakott egy ürméter tűzifának m. p.

- a) bükk- és cser hasábjának 91 kr. osztr. ért.
- b) a tölgy-, szil- és egyéb hasábjának 65 kr. osztr. ért.
- c) a bármely fanemből előállított dorongjának 42 kr. osztr. ért.

A szóbeli árverésen részt venni óhajtok kötelesek a szóbeli árverés megkezdése előtt a felbecsült fatömeg értéke 10%-nak megfelelő bánatpénzt letenni.

Zárt írásbeli ajánlatokban a megvenni szándékolt vágás megnevezése mellett a felajánlott egységi ár m. p. fentti választékok szerint betűkkel és számokkal kiírandó; és egyúttal az is kifejezendő, hogy ajánlat tevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azokat magára nézve feltétlenül kötelezőknek tekinti.

Ezen 50 kros bélyeggel és a becsár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be; később beérkező a vagy a feltételeknek meg nem felelő valamint utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az eladás alá kerülő vágások a következők:

Folyó szám	A vágás		A vágás területén becsült fatömeg m. p.	Megjegyzés
	üzemterv szerinti jelzése	megnevezése		
1	B. üzemoszt. I. ső vágás sorozat III tag 12-ik osztág	Radimna Kusztra 12. tarvágás (56 hold)	4 800	a) a felbecsült fatömegből 80% mint hasábjá és 20% mint dorongja vetetik.
2	dtto VI. tag 3-ik osztág	Rom.-Pozsezsena Valea mika 3. tarvágás (24 hold)	1 700	b) az 1. egész 6. és 8. tétel alatti fatömeg majdnem kizárólag bükk- és a 7-ik tétel alatti fatömeg majdnem kizárólag tölgy.
3	dtto VI. tag 6-ik osztág	Rom.-Pozsezsena Valea mika 6. tarvágás (16 hold)	1 500	
4	B. üzemoszt. II. ső vágás sorozat I-ső tag 8-ik osztág	Radimszka-Reka 8. tarvágás (33 hold)	2 800	
5	dtto I-ső tag 13-ik osztág	Radimszka-Reka 13. tarvágás (11 hold)	1 100	
6	dtto III-ik tag 7-ik osztág	Obzovár 7. tarvágás (4 hold)	370	
7	dtto V-ik tag 3-ik osztág	Jabuose 3. tarvágás (4 hold)	120	A terület redukált holdakban van kitértetve (ad 8): esetleg 2. részletben m. p.: a) = 4000 ö. m (50 h. teljálabb) b) = 6000 ö. m (72 h. felja).
B. I. II. összesen			12 200	
8	D. üzemoszt. II. tag 5-ik osztág	Lyubcrasdje Vranovác 5. (125 hold)	10 000	

Az árverési és szerződési feltételek alulírott erdőgondnokság hivatalos helyiségében betekinthetők.

Magy. kir. erdőgondnokság.

Fehértemplom, 1897. évi június hó 14-én.

Attila-permetezőgép.

Az „Attila” permetező mindazon bajokat, melyek a szőlősgazdát eléggé bosszantják, elhárítja és pedig az által, hogy a szélkázant egy csavarintás által, a putnyból kivehetjük, mi által az egész szerkezet már kezünkben van. Ugy a putny, mint a szerkezet tisztán tartható és a legegyszerűbb munkás szétbontja és össze rakja. Soha sem pusztulhat, soha gépész kezébe adni nem kell; mindenki maga bánhat vele. A szőroja is páratlan jól szór, valóóságos ködöt csinál!

Ára 18 forint.

Szigeti Sándor,

Kecskemét.

UGYANITT KITÜNŐ

biciklik 130 forintért.

2063. szám. — 1897. évk.

Árverési hirdetmény.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi hatóság közzhírre teszi, hogy Klein Jakab K. javára Tuskán Alajos és Tuskán Erzsébet elleni végrehajtási ügyben 150 frt. tőke, ennek 1895. évi szeptember 1-től járó 6% kamat 28 frt. 85 kr. eddigi, ugy 11 frt. 35 kr. jelenlegi költség, továbbá csatlakozást nyert Kalnai és Mayer cég javára 424 frt. 10 kr. tőke, ennek 6% kamatai 42 frt. 80 kr. költség, továbbá Grossman Adolf javára 180 frt. tőke, ennek 1884. évi október hó 22-től járó 6% kamatai, 35 frt. 45 kr. költség, továbbá Viener Dávid Söhne javára 98 frt. 40 kr., ennek

1895. évi január hó 1-től járó 6% kamatai 80 frt. 72 kr. költség, — továbbá Dr. König Armin ügyvéd javára 23 frt. tőke, ennek 1895. évi július 1-től járó 6% kamatai 10 frt. 80 kr. költség, — továbbá Tuskán Alojzia javára 353 frt. tőke, ennek 1889. évi december hó 25-től járó 6% kamatai 17 frt. 95 kr. költség, — továbbá Grossmann Adolf javára 235 frt. 90 kr. tőke, ennek 1877. évi április hó 25-től járó 6% kamatai 37 frt. 90 kr. költség, — és végül Szeitz Antal javára 75 frt. 20 kr. ennek 1888. évi június hó 2-től járó 6% kamatai és 20 frt. 75 kr. kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a verseczi 2718. szám tjkvben irt Tuskán szül. Szeitz Erzsébet és Tuskán Alajos tulajdonát képezett, jelenleg Tuskán Teréz telekkönyvi tulajdonos vevén álló A I I sorsz. (4659—4661 h) hr. sz. beltelek és 2922 hr. sz. alatti ház 2/3-ad része 1065 forint 50 kr., — az A + 13993 hr. szám alatt egész ingatlan 1 frt. és végül a 15289 hr. sz. alatti egész ingatlan az 1881. évi LX. t. cz. 156 §. a) értelmében 74 ftban megállapított kikialtási árban 1897. évi július hó 2-ik napján d. e. 9 orakor ezen kir. járásbírósg árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Ha a megállapított kikialtási áron felüli igéretet senki sem tenne, az árverésre kitértett ingatlan a kikialtási áron alól is eladatul fog.

2. Árverezni kívánok tartozni az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 105 forint 55 krajczárt, 01 krajczárt és 7 forint 70 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8. §-ábanki jelölt óvadékképes értékpapírban a kikialtált kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. törvény-cikk 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírósg telekkönyvi irodájában és a község előljárárságnál megtekinthetők.

Verseczen, 1897. évi március hó 26-ik napján.

A kir. bíróság mint tkvi hatóságul.

Paulovits, kir. járásbíró.

Legbiztosabb szer.

Az általánosan elismert és jó hatásának bizonyult

„Barát ital”

czimű növényyszer gyomor likőr készítményem.

Székrekedés — étvágytalanság és az ebből eredő bajok ellen.

Egy üveg ára 40 és 80 kr. használati könyvvel együtt, mely számos köszönő levelet tartalmaz. Kapható Verseczen minden fűszer üzletben.

Kiviteli főraktár és készítés Hódmező-Vásárhely Árpád utca 12. szám.

Zenke Zoltán.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külsőváci-ut 45. sz.

Sürgönyezim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYART:

mindenfélé gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertörőket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij-, és kézi hajtásra valamint villamos üzemre. Artézi kuffelépítményeket vasból. Tűzfecskendők és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegődör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.